

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **J. P.**, zast. JUDr. Vladimírem Nedvědem, advokátem, se sídlem Kladno, Štítného 1344, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Praha 5, Zborovská 11, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 7. 2005, č. j. 11 Ca 172/2005 - 14,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 7. 2005, č. j. 11 Ca 172/2005 - 14, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 13. 6. 2005 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2005, č. j. ÚSŘ/2334/05/Ko, kterým žalovaný zamítl odvolání syna žalobce J. P., ml. a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Kladna ze dne 31. 3. 2005, č. j. Výst. 621/2004/Če/330. Tímto rozhodnutím Magistrát města Kladna zamítl změnu stavby rodinného domu, elektropřípojky v B. ulici v K. – D. před jejím dokončením, na pozemku st. p. 839 v katastrálním území D. u K. Žalobce současně požádal o osvobození od soudních poplatků.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 20. 7. 2005, č. j. 11 Ca 172/2005 - 14, nepřiznal žalobci osvobození od placení soudních poplatků a záloh pro řízení o žalobě. Současně žalobce vyzval k zaplacení soudního poplatku, poučil jej o možnosti zastavení řízení, nebude-li soudní poplatek ve lhůtě 3 dnů zaplacen, a vyzval žalobce k upřesnění, zda žalobu podal svým jménem nebo jako zástupce jiné osoby. V odůvodnění soud konstatoval výši důchodu žalobce (9049 Kč měsíčně) a dovodil, že u žalobce nejsou splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků podle § 138 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Soud vzal v úvahu čistý měsíční příjem žalobce a přihlédl k výši soudního poplatku za řízení o žalobě, která činí

2000 Kč. Soud dále uvedl, že žalobce nežije ve společné domácnosti se svou manželkou a z předloženého prohlášení nevyplývá, že se žalobce svými příjmy podílí na úhradě jejích nákladů. Městský soud v Praze uzavřel, že zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích neobsahoval ke dni vzniku poplatkové povinnosti ustanovení § 11 odst. 9, kterým žalobce svou žádost o osvobození od soudních poplatků odůvodňoval.

Žalobce ve lhůtě pro podání kasační stížnosti napadl toto usnesení podáním ze dne 29. 7. 2005, označeným jako stížnost k předsedovi Městského soudu v Praze. V tomto podání žalobce (dále jen „stěžovatel“) poukázal na nesprávné poučení o nepřípustnosti kasační stížnosti, opravil překlep obsažený v žalobě (§ 11 odst. 9 namísto správného § 11 odst. g) zákona o soudních poplatcích) a zdůraznil, že ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 Ca 27/2004 byl za naprosto stejných podmínek od soudních poplatků osvobozen. Městský soud v Praze předložil stížnost předsedovi soudu a řízení o žalobě svým usnesením ze dne 2. 11. 2005, č. j. 11 Ca 172/2005 - 22, zastavil pro nezaplacení soudního poplatku.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 1. 2. 2007, č. j. 4 As 22/2006 - 97, zmíněné usnesení o zastavení řízení zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku mimo jiné vyslovil, že citované podání stěžovatele ze dne 29. 7. 2005, označené jako stížnost k předsedovi Městského soudu v Praze, je podle svého obsahu kasační stížností proti usnesení, kterým stěžovatel nebyl osvobozen od soudních poplatků.

K žádosti stěžovatele ze dne 2. 4. 2007 Městský soud v Praze usnesením ze dne 4. 4. 2007, č. j. 11 Ca 45/2007 - 111, přiznal stěžovateli osvobození od soudního poplatku a ustanovil mu zástupcem pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Vladimíra Nedvěda, advokáta. Soud současně uložil stěžovateli, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení doplnil kasační stížnost o rozsah a důvody napadení usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 7. 2005, č. j. 11 Ca 172/2005 - 14.

Ve svém podání ze dne 16. 4. 2007 stěžovatel žádné námitky proti napadenému usnesení nedoplnil.

Nejvyšší správní soud shledal podanou kasační stížnost přípustnou a napadené usnesení v rozsahu výroku, kterým nebylo stěžovateli přiznáno osvobození od soudních poplatků, přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti.

Z obsahu kasační stížnosti lze dovodit, že důvod jejího podání stěžovatel spatřuje v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle kterého lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Kasační stížnost je důvodná.

Námitce stěžovatele spočívající v požadavku na osvobození od soudních poplatků podle § 11 odst. g) zákona o soudních poplatcích Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Podle § 11 odst. 1 písm. g) tohoto zákona se od poplatku osvobozují řízení ve věcech náhrady

škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě nebo nesprávným úředním postupem.

V posuzované věci podal stěžovatel žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 s. ř. s. Nejedná se tedy o řízení ve věcech náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě nebo nesprávným úředním postupem, a proto se ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích na posuzovaný případ nevztahuje. Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že k řízení o náhradě škody nejsou příslušné soudy ve správním soudnictví, neboť tento předmět řízení nelze podřadit pod ustanovení § 4 s. ř. s., ale soudy, které rozhodují v občanském soudním řízení. Uvedenou námitku proto Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

Stěžovatel dále zejména namítal, že jej Městský soud v Praze za naprosto stejných podmínek od soudních poplatků osvobodil, Nejvyšší správní soud proto posuzoval, zda bylo v tomto případě namístě se od uvedené praxe odchýlit.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *ustanoví-li soud účastníku řízení advokáta (§ 35 odst. 8 s. ř. s.) a v jiném skutkově obdobném řízení a identické procesní situaci témuž účastníku advokáta neustanoví, aniž by řádně a přesvědčivě odůvodnil odlišnost tohoto rozhodnutí, Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti rozhodnutí o neustanovení zástupce zruší* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2006, č. j. 8 As 60/2006 - 90, www.nssoud.cz).

Stěžovatel poukázal na rozhodnutí ve věci sp. zn. 9 Ca 27/2004, kterým byl od soudního poplatku osvobozen. Ze spisu vedeného u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Ans 2/2006 bylo zjištěno, že Městský soud v Praze usnesením ze dne 8. 11. 2004, č. j. 9 Ca 27/2004 - 31, přiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků; toto usnesení však s poukazem na § 55 odst. 4 s. ř. s. neodůvodnil.

Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

V citovaném ustanovení jsou upraveny dvě podmínky, které musí být splněny současně, aby mohl soud účastníka řízení na jeho žádost osvobodit od soudních poplatků. První podmínkou je nedostatečnost prostředků účastníka, kterou tento musí doložit, druhou podmínkou je hledisko úspěšnosti návrhu, který nesmí být zjevně neúspěšný.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že Městský soud v Praze sice zmíněné usnesení ze dne 8. 11. 2004, č. j. 9 Ca 27/2004 - 31, neodůvodnil, z jeho výroku je však zřejmé, že shledal splnění obou podmínek pro osvobození stěžovatele od soudních poplatků.

Z tvrzení stěžovatele uvedených v jeho podáních jednoznačně vyplývá, že se jeho majetkové a výdělkové poměry v době od vydání usnesení ze dne 8. 11. 2004, kterým byl osvobozen od soudního poplatku, do vydání napadeného usnesení příliš nezměnily, rozhodně se však nezlepšily, neboť stěžovatel je nadále starobním důchodcem.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že výrok napadeného usnesení o neosvobození od soudních poplatků je v rozporu s principem legitimního očekávání, neboť Městský soud v Praze ve skutkově obdobném řízení a identické procesní situaci stěžovateli osvobození od soudních poplatků přiznal. Napadené usnesení vychází z toho, že v případě stěžovatele nejsou splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků, aniž ovšem jakkoli odůvodňuje odlišnost od předchozího rozhodnutí Městského soudu v Praze, kterým byl stěžovatel od soudních poplatků osvobozen.

Nejvyšší správní soud tedy shledal, že majetkové poměry stěžovatele nedoznaly významnějších změn a podanou žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2005, č. j. ÚSŘ/2334/05/Ko, nelze považovat za zjevně neúspěšný návrh, proto nebyl dán žádný důvod k tomu, aby se Městský soud v Praze odchýlil od své rozhodovací praxe, reprezentované např. zmíněným usnesením ze dne 8. 11. 2004, č. j. 9 Ca 27/2004 - 31.

Za této procesní situace a v kontextu citované judikatury Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 7. 2005, č. j. 11 Ca 172/2005 - 14, je v rozsahu výroku, kterým nebylo žalobci přiznáno osvobození od soudních poplatků, nezákonné, neboť v souladu s principem legitimního očekávání měl být stěžovatel osvobozen od soudního poplatku.

Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů shledal napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze nezákonným [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], napadené usnesení podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Na Městském soudu v Praze tedy nyní bude, aby stěžovatele pro řízení o žalobě osvobodil od soudních poplatků.

V novém rozhodnutí Městský soud v Praze rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 110 odst. 2 s. ř. s.

Ustanovenému zástupci stěžovatele JUDr. Vladimíru Nedvědovi, advokátovi Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu za zastupování, neboť zástupce stěžovatele nereagoval na výzvu soudu k doplnění kasační stížnosti a ze spisu nevyplývá, že by učinil některý z úkonů uvedených v ustanovení § 11 advokátního tarifu (vyhláška č. 177/1996 Sb.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. června 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu